

overhøjhed på Færøerne, som jeg har sagt, en form for økonomisk besættelsesmagt i form af Finansieringsfonden af 1992 med Richard Mikkelsen som general. Det har været vanskeligt at se nogen retssikkerhed, da en hel generation færøske erhvervsfolk blev fejlet af vejen, fordi de havde prøvet at drive fiskeri, de havde prøvet at bearbejde de færøske fiskeprodukter til en eksport, men hvor fiskekrisen til slut gjorde, at det var meget vanskeligt, måske umuligt, at drive det færøske hovederhverv. Den generation færinger, færøske erhvervsfolk og alle de mange mennesker, der dengang levede af hovederhvervet, har i hvert fald ikke oplevet retssikkerheden særlig behagelig.

Der er nu kun otte filetfabrikker eller fiskefabrikker tilbage. De resterende fjorten er brutalt lukket, og deres bygder, deres områder er faktisk blevet nedlagt. Den store lånebyrde, som disse 22 filetfabrikker havde i sin tid på 800 mio. kr., blev også med magt, jeg ved ikke, om det er blevet med retssikkerhed, i hvert fald med brutal magt, reduceret til 340 mio. kr.

I går blev det så bebudet – jeg ved heller ikke, hvor retssikkerheden var henne – at de 340 mio. kr. igen skulle reduceres til 70 mio. kr., dvs. en ny sanering uden at det fik nogen som helst konsekvenser for den ledelse, som ellers kvit og frit uden nogen særlige betingelser fik overdraget de 340 mio. kr. at administrere og drive videre.

En reduktion i disse engagementer på 90 pct., fra 800 mio. kr. ned på 70 mio. kr. uden konsekvenser for de nye ejere. Hvor er retssikkerheden henne for de 15.000 færøske husejere, der sidder stavnsbundne i deres hjem og skylder et sted mellem 3,5 og 4 mia. kr.? Hvordan oplever de retssikkerheden i disse år?

Vi har fået en ny redningsplanke, meget højt besunget og udbasuneret som Færøernes fremtid, en lille bitte erhvervsstøttefond på 200 mio. kr. Hvad er reglerne for, at man kan sætte ting i gang igennem denne erhvervsstøttefond? Er der nogle grænser for, hvor meget der kan lånes ud af denne erhvervsstøttefond? Er det kun de store, i dette tilfælde igen Fiskavirking Faroee Seafood, der kan låne ubegrænsede mængder penge fra denne erhvervsstøttefond, eftersom de ikke har kunnet klare sig under den økonomiske nyorden, som den danske overmagt gennem Richard Mikkelsen og Finansieringsfonden har presset ned over hovederne på Færøerne?

Det er ting, der skal undersøges, men det er ting, som ligger til grund for mine spørgsmål til statsministeren.

Hele krisen blev sat i gang fra dansk side. Fru Kirsten Jacobsens opfundne benævnelse for det hemmelige 1. oktober-notat var »drejebogen« for den færøske krise. Der måtte en krise til, sagde de danske embedsmænd, for at færinger kunne forstå situationens alvor. Jeg sagde fra første færd, at de embedsmænd forstod aldrig og forstår heller ikke i dag alvoren i konsekvenserne af den handlingsfølgerække, som de satte i gang dengang.

Hele eksperimentets formål og undersøgelsens, bankundersøgelsens formål har været at finde ud af, i hvilken grad lov og orden herskede på Færøerne, og man vil gerne genetablere, genrejse en økonomisk stabilitet.

Hvis statsministeren ikke kan svare på mine spørgsmål, eller han svarer negativt, nemlig at der har været forbindelse mellem landsstyre og regering, og at en pris, som regeringen betaler for at få en enighed med landsstyret om bankundersøgelsen, er, at man slipper kravene om fiskekvoter, at man tillader en tilfældig sanering af Fiskavirking med 90 pct. af dens egentlige engagement, og man har sat landsstyret i udsigt, at man vil eftergive alle de uhyrlige krav, der i første omgang var og stadig væk er årsag til den færøske ulykkelige krise, ja, så må man bare konstatere, at den danske regering nu faktisk har opgivet ævred på Færøerne, at man overlader Færøerne og færinger til de rene tilfældigheder, til lovløshed og til et nyt forbryderregime deroppe, økonomisk forbryderregime – undskyld udtrykket, hr. formand, jeg finder bare ikke noget, der er mere passende – så bliver Færøerne med denne regerings ikke bare samtykke, men medvirken, et fuldstændig konsekvensløst samfund, og det kan vi ikke tolerere.

Men nu, da vi står på falderebet, lad mig så afslutte med en lidt optimistisk bemærkning: Vi er i hvert fald kommet i den situation, hvor vi kan få en undersøgelse. Det er ikke enden på en affære for Færøerne, det er ikke engang begyndelsen til enden. Men lad os måske kalde det for enden på begyndelsen. Forude ligger den store undersøgelse, og jeg håber, vi får et nyt Færøerne ud af denne undersøgelse, selv om det må tage lang tid, og det kræver, at regeringen fuldstændig ændrer sin holdning til Færøerne i det hele taget og sammen med oppositionen begynder at prøve på at forstå, hvad Færøerne egentlig er, og hvad der er nødvendigt for at drive en fiskeribaseret økonomi og ikke en dansk upassende imiteret økonomi på Færøerne.